

‘Deeltijdwerk als leidinggevende is ondenkbaar’

Serie: Vrouwen, werk en kinderen in Duitsland

Achtergrond - 9 april 2013 - Auteur: Marja Verburg

Heike (41) gaf haar baan als arts op toen ze twee jaar geleden haar eerste pleegzoon kreeg. Omdat ze straks deeltijd wil gaan werken, kan ze niet terugkeren in de leidinggevende functie die ze had. “Dat is in een ziekenhuis ondenkbaar.” Dat haar man een deel van de zorg voor de kinderen op zich zou nemen, is net zo ondenkbaar. “Dat zou in zijn bedrijf niet worden geaccepteerd.”

Psychotherapeute Heike uit Kleef, net over de grens, moest lang wachten voor ze moeder werd. Ze wilde al kinderen toen ze de opleiding tot *Facharzt* - een specialistenopleiding - deed, maar het lukte niet. Twee jaar geleden kregen zij en haar man hun eerste pleegzoon, toen 4 jaar oud. Daarna volgde een tweede pleegzoon, bijna 2 jaar inmiddels.

Testosteron

“Het was vanaf het begin duidelijk dat ik een aantal jaar thuis zou blijven. Ook als ik zelf kinderen had kunnen krijgen, had ik dat gedaan”, zegt Heike. “Dat vind ik belangrijk.” Dat voor haar man vaderschapsverlof en deeltijdwerk geen optie was, wisten ze ook vanaf het begin. “Hij werkt als manager in een klein vuilverwerkingsbedrijf. Een echte mannenwereld, testosteron-gedreven, zegt hij altijd. Als hij een jaar thuis was gebleven om voor de kinderen te zorgen, had hij daarna heel moeilijk terug kunnen keren bij zijn bedrijf. Dan was hij ergens anders gaan werken, zei hij.” Omdat Heike een aantal jaar fulltime moeder wilde zijn, was dat niet nodig.

Als haar man bij een groot bedrijf had gewerkt, was het anders geweest, zegt Heike. Die laten zich erop voorstaan dat ze verlofregelingen hebben. Dat geldt niet voor het midden- en kleinbedrijf. “Wettelijk heeft mijn man natuurlijk ook recht op vaderschapsverlof. Maar in de praktijk werkt dat niet zo. Hij maakt lange werkdagen. Hij gaat om 7 uur ‘s morgens de deur uit en komt tussen 19.00 en 20.00 uur thuis. Als hij een keer zegt dat hij eerder naar huis wil om met mij en de kinderen te eten, kijken zijn collega’s hem meewarig aan. Dus nu komt hij gewoon eerder naar huis zonder dat hij zegt waarom.”

Heike (41) uit Kleef (Noordrijn-Westfalen)

- Psychotherapeute
- Getrouwd, twee pleegzonen (6 en bijna 2)
- Tot twee jaar geleden had ze een leidinggevende functie in een ziekenhuis. Nu is ze fulltime moeder. Over twee jaar wil ze deeltijd gaan werken.
- Haar man (48) is manager bij een vuilverwerkingsbedrijf en op dit moment de kostwinner.

Werktijden

Zelf wil Heike over twee jaar weer deeltijd aan het werk. Dan kan de jongste naar de kleuterschool en is ze in totaal vier jaar thuis geweest. Als het had gekund, was ze graag weer teruggekeerd in haar oude functie als leidinggevend arts (*Oberarzt*, een functie die Nederland niet kent, een soort medisch coördinator - MV). "Maar dat kan niet deeltijd. Dat is gewoon ondenkbaar."

Als gewoon arts zou ze wel deeltijd kunnen werken, maar in het ziekenhuis heeft ze dan geen invloed op haar werktijden. "Ik wil het liefst een eigen praktijk beginnen. Maar dat kan alleen als iemand anders ermee ophoudt, want er is maar een beperkt aantal vergunningen voor eigen praktijken hier in de regio." Anders gaat ze alsnog in loondienst. "Ik wil wel weer werken. Ik mis de uitdaging, het onder de mensen zijn." Ze lacht: "Een klein kind is niet zo'n intellectuele uitdaging."

Loonverschillen

Dat haar man en zij werk en de zorg voor de kinderen niet beter kunnen verdelen, vindt ze niet goed. "Het is een maatschappelijk probleem, geen politieke kwestie", zegt ze. "Alle regelingen zijn er. Vrouwen nemen kennelijk meer op de koop toe als het gaat om hun carrière. Je ziet dat ook bij de loonverschillen tussen mannen en vrouwen. Vrouwen worden in Duitsland soms wel 30 procent minder betaald."

Haar keuze om haar baan als *Oberärztin* op te geven, leverde verdeelde reacties op. "Sommigen vroegen zich af waarom ik mijn carrière nou beëindigde. Anderen begrepen het." Haar werkgever in het ziekenhuis was niet erg enthousiast. "Ik was erg snel weg toen mijn eerste pleegzoon kwam. Ik was natuurlijk ook geen negen maanden zwanger. Daar waren ze niet zo blij mee."

Provinciaals

Feiten en cijfers

Leidinggevenden werken in Duitsland nauwelijks deeltijd: slechts 5 procent. In Nederland is dat 12 procent. En Duitsland heeft de grootste inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen van Europa. [Lees de feiten en cijfers over het Duitse vrouwen- en gezinsbeleid >>](#)

In Kleef, waar ze woont, heeft niemand haar erop aangesproken dat ze fulltime thuis is en haar man de kostwinner. “Nee joh, dat is hier volkomen normaal. Zo doen de meesten dat hier. Kleef is een kleine, provinciaalse stad. Je zou denken dat de samenleving hier geëmancipeerder is, maar dat is niet zo.”

Voor Heike waren kinderen belangrijker dan haar werk. “Dat ik die carrière gemaakt heb, is ook omdat ik maar geen kinderen kreeg. Anders had ik mijn carrière al eerder onderbroken. Nu kwam ik vanzelf steeds verder.” Nu ze kinderen heeft, wil ze ze niet de hele dag op de crèche hebben. “Ik ben gelukkiger als ik de kinderen thuis om me heen heb. Maar dat andere vrouwen ervoor kiezen hun kind wel hele dagen naar de crèche te sturen, begrijp ik ook. Sommige vrouwen worden gelukkiger als ze werken. Dat moet iedereen voor zichzelf beslissen. Volgens mij is het voor een kind het beste als zijn moeder tevreden is.”

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3173/deeltijdwerk-als-leidinggevende-is-ondenkbaar>